

Kultūras ministrija

K. Valdemāra iela 11a, Rīga, LV - 1364, tālr. 67330200, fakss 67330293, e-pasts pasts@km.gov.lv, www.km.gov.lv

VADLĪNIJAS

Rīgā

Konsolidētās

Vadlīnijas epidemioloģiskās drošības pasākumiem bibliotēku darbībā

(iekļaujot 03.06.2021. vadlīnijas Nr.12 un
17.06.2021. vadlīnijas Nr.15)

Izdotas saskaņā ar
Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija
noteikumu Nr.360 „Epidemioloģiskās
drošības pasākumi Covid-19 infekcijas
izplatības ierobežošanai” 9.punktu

1. Vadlīnijas izstrādātas, lai Covid-19 infekcijas izplatības laikā bibliotēkām, veicot individuālu apmeklētāju apkalpošanu iekštelpās, nodrošinātu epidemioloģiski drošu bibliotēku apmeklējumu.
2. Bibliotēka, sniedzot pakalpojumus apmeklētājiem, vadās no Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumu Nr.360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” aktuālās redakcijas prasībām.
3. Bibliotēka, sniedzot bibliotekāros un informācijas pakalpojumus individuāliem apmeklētājiem vai apmeklētājiem no vienas mājsaimniecības, nodrošina divu metru distances ievērošanu gan starp apmeklētājiem, gan starp darbiniekiem, gan starp apmeklētājiem un darbiniekiem, izņemot gadījumus, ja personas dzīvo vienā mājsaimniecībā.
4. Bibliotēka iekštelpās sniedz pakalpojumus tikai tiem apmeklētājiem, kuri pareizi izmanto mutes un deguna aizsegu – medicīniskās sejas maskas, nemedicīniskās (higiēniskās vai auduma) sejas maskas, nosedzot muti un degunu.

5. Bibliotēkā iekštelpās vienai personai nodrošina ne mazāk kā 25 m² no publiski pieejamās teritorijas platības. Ja apmeklētājiem publiski pieejamo telpu platība ir mazāka par 25 m², vienlaikus telpā var atrasties tikai viens apmeklētājs vai vienas mājsaimniecības locekļi.
6. Bibliotēku ārtelpu lasītavās (ja tādas ir izveidotas) vienai personai nodrošina ne mazāk kā 10 m² no publiski pieejamās teritorijas platības.
7. Bibliotēka nosaka maksimālo apmeklētāju skaitu, kas vienlaikus var atrasties bibliotēkas telpās un ārtelpās.
8. Bibliotēka redzamās vietās (vēlams pie ieejas) izvieto informāciju (tai skaitā svešvalodās) par maksimāli pieļaujamo personu skaitu, kuras vienlaikus var atrasties bibliotēkas telpās.
9. Bibliotēka nodrošina pastāvīgu vienlaicīgo apmeklētāju skaita kontroli bibliotēkā. Nepieciešamības gadījumā bibliotēka organizē bibliotēkas apmeklējumu pēc iepriekšēja pieraksta, nosakot maksimālo apmeklētāju skaitu, kas var apmeklēt bibliotēku noteiktā laika periodā.
10. Bibliotēka iespēju robežās izmanto atsevišķas ieejas un izejas apmeklētāju plūsmas organizēšanai, novēršot jebkādus šķēršļus (informācijas stendi u.c.), kas varētu sašaurināt ieejas vai izejas un kavēt apmeklētāju plūsmu, un apmeklētāju plūsmu organizē vienā virzienā, ja tas ir iespējams.
11. Bibliotēka veic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu apmeklētāju drūzmēšanos pie ieejas un izejas, kā arī koplietošanas telpās (labierīcības, garderobes).
12. Bibliotēka izstrādā dokumentētu iekšējās kontroles sistēmu epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanai, kas ietver sekojošas procedūras – apmeklējuma pieteikšanas kārtība, apmeklētāju plūsmas kontrole, telpu dezinfekcija, gaisa kvalitātes kontrole, komunikācija ar apmeklētājiem pirms bibliotēkas apmeklējuma un apmeklējuma laikā, vizuālā komunikācija un navigācija bibliotēkas vidē, personāla atbildība un apmācība. Ieteicams apmeklētājiem redzamā vietā izvietot skaidri salasāmu pamata informāciju par bibliotēkas īstenojamiem epidemioloģiskās drošības pasākumiem.
13. Bibliotēka nosaka par epidemioloģisko drošību atbildīgo personu (vai personas), nodrošina atbildīgās personas klātbūtni bibliotēkā darba laikā un apmeklētājiem redzamā vietā izvieto par epidemioloģisko drošību atbildīgās personas kontaktinformāciju.
14. Bibliotēka apmeklētājiem redzamās vietās izvieto skaidri salasāmas norādes par nepieciešamību būt sociāli atbildīgiem un ievērot divu metru distanci.

Bibliotēka iespēju robežās iezīmē vietas divu metru distances ievērošanai vietās, kurās iespējama apmeklētāju pulcēšanās.

15. Bibliotēka regulāri informē apmeklētājus par nepieciešamību ievērot divu metru distanci un citiem nosacījumiem attiecībā uz bibliotēkas apmeklējumu.
16. Bibliotēka iespēju robežās, ievērojot bibliotēkā noteiktās mikroklimata prasības krājuma saglabāšanai, īsteno pasākumus gaisa kvalitātes nodrošināšanai. Ja bibliotēka aprīkota ar automātisku ventilācijas sistēmu, bibliotēka nodrošina vismaz 700 ppm CO₂ koncentrācijas līmeni¹ bibliotēkas telpās, neatkarīgi no tajās esošā apmeklētāju skaita. Ja bibliotēkas telpas ir vēdināmas tikai mehāniski (atverot logus), vēdināšanu veic vismaz ik pēc divām stundām uz 15 minūtēm. Bibliotēka iespēju robežās apmeklētājiem redzamā vietā izvieto informāciju par īstenotajiem pasākumiem gaisa kvalitātes nodrošināšanai.
17. Ja bibliotēkas telpās tiek īstenota tirdzniecība, bibliotēka nodrošina tās atbilstību Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumos Nr.360 „Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” noteiktajam.
18. Bibliotēka nodrošina gan darbiniekiem, gan apmeklētājiem iespēju ievērot roku higiēnu (roku mazgāšanu ar tekošu ūdeni un ziepēm un higiēniskus roku nosusināšanas līdzekļus, vai roku dezinfekcijas līdzekļu lietošanu (70% etanola šķīdums vai cits efektīvs roku dezinfekcijas līdzeklis).
19. Bibliotēka, piedāvājot apmeklētājiem kopīgi lietojamu tehnisko ierīču izmantošanu (datori, to tastatūras un peles, skārienjūtīgi ekrāni u.tml.), apmeklētājiem nodrošina iespēju pirms to lietošanas dezinficēt rokas vai arī veic šo ierīču regulāru dezinfekciju (vismaz 3-5 reizes dienā, ja iespējams – pēc katras lietošanas reizes) ar šīm ierīcēm piemērotiem dezinfekcijas līdzekļiem.
20. *Svītrots saskaņā ar Grozījumi Kultūras ministrijas 2021.gada 17.jūnija vadlīnijām Nr.2.5-4-15., Vadlīnijas epidemioloģiskās drošības pasākumiem bibliotēku darbībā”*
21. Bibliotēka regulāri veic telpu uzkopšanu, īpaši rūpīgi tīrot visas koplietošanas virsmas (piemēram, durvju rokturus, galdu virsmas, krēslu roku balstus, kāpņu un sienu margas, virsmas tualetēs), izmantojot piemērotus dezinfekcijas

¹ Rekomendācijas pasākumu kopai Covid-19 pandēmijas ierobežošanai (pieejamas Latvijas Zinātņu akadēmijas tīmekļvietnē: https://www.lza.lv/images/IK_CV/CO2%20monitorings.pdf)

līdzekļus (ieteicamie dezinfekcijas līdzekļi ir 70% etanola šķīdums vai 0,5% nātrija hipohlorīta šķīdums). Virsmas, kam pieskaras liels skaits apmeklētāju, vēlams tīrīt vairākas reizes dienā.

22. Bibliotēka publiski (tai skaitā bibliotēkas tīmekļvietnē, sociālajos medijos, uz vietas bibliotēkā) izvieto paziņojumus, kas aicina apmeklētājus izvērtēt savu veselības stāvokli un neapmeklēt bibliotēku, ja personai ir elpceļu infekcijas slimības simptomi, kā arī ja personai ir noteikts pienākums ievērot pašizolāciju, mājas karantīnu vai stingras izolācijas nosacījumus.
23. Bibliotēka nodrošina, lai bibliotēkā neatrastos apmeklētāji un darbinieki ar elpceļu infekcijas slimības pazīmēm (drudzis, klepus, elpas trūkums). Bibliotēkai ir tiesības personām ar elpceļu infekcijas slimības pazīmēm liegt ieeju bibliotēkā un aicināt tās atstāt bibliotēku, rekomendējot doties uz mājām un sazināties ar savu ģimenes ārstu.
24. Bibliotēka darbu organizē tā, lai bibliotēkas darbinieki, kuri nav tieši iesaistīti darbā ar apmeklētājiem, bez vajadzības neatrastos bibliotēkas publiskajā zonā vienlaikus ar apmeklētājiem.
25. Bibliotēka, sniedzot apmeklētājiem pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā (piemēram, kultūras vai izglītojoši pasākumi), pārliecinās, ka šo pasākumu apmeklētājiem ir sadarbspējīgs Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts, vai sadarbspējīgs testēšanas sertifikāts.
26. Bibliotēka var sniegt pakalpojumus, kas neietilpst individuālā bibliotēkas apmeklējumā, arī bērniem, kas ir jaunāki par 12 gadiem, ja tos pavada personas, kuras atbilst šo vadlīniju 25.punktā minētajām prasībām.
27. Bibliotēka, sniedzot šo vadlīniju 25.punktā minētos pakalpojumus:
 - 27.1. kontrolē apmeklētāju atbilstību šo vadlīniju 25.punkta prasībām, veicot sertifikātu pārbaudi tīmekļvietnē www.Covid19sertifikats.lv (izņemot bērniem, kas jaunāki par 12 gadiem);
 - 27.2. nodrošina, ka pakalpojumus sniedz darbinieki, kuri atbilst šo vadlīniju 25.punkta prasībām;
 - 27.3. nodrošina, ka pakalpojuma sniegšanas laikā telpā vienlaikus ar pakalpojuma saņēmējiem neatrodas individuālie apmeklētāji vai citas personas, kas neatbilst šo vadlīniju 25.punkta prasībām. Ja, sniedzot pakalpojumus, telpas neatļauj nošķirt pakalpojuma saņēmējus no individuālo apmeklētāju plūsmas, attiecīgās telpas individuālajiem apmeklētājiem slēdz.

28. Ja visiem šo vadlīniju 25.punktā minēto pakalpojumu sniedzējiem (bibliotēkas darbiniekiem) un pakalpojuma saņēmējam ir sadarbspējīgs vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts, pakalpojuma sniedzēji un saņēmēji var nelietot deguna un mutes aizsegus un neievērot savstarpēju divu metru distanci. Pakalpojuma saņēmēji, uzturoties bibliotēkas koplietošanas telpās, ja tajās ir iespējama saskarsme ar personām, par kurām nav informācijas, ka tās atbilst šo vadlīniju 25.punkta prasībām, tai skaitā bibliotēkas individuālie apmeklētāji, lieto mutes un deguna aizsegus un ievēro divu metru distanci.
29. Ja starp šo vadlīniju 25.punktā minēto pakalpojumu sniedzējiem (bibliotēkas darbiniekiem) un saņēmējiem ir personas ar sadarbspējīgu testēšanas sertifikātu, kas apliecina, ka persona pēdējo 48 stundu laikā ir veikusi Covid-19 testu, nosakot SARS-CoV-2 vīrusa RNS, un tas ir negatīvs, vai sešu stundu laikā veiktais SARS-CoV-2 antigēna tests ir negatīvs, vai bērni, kas jaunāki par 12 gadiem, pakalpojuma sniedzēji un saņēmēji lieto mutes un deguna aizsegus un iespēju robežās ievēro savstarpēju divu metru distanci. Bibliotēka apkopo informāciju par visiem pasākuma apmeklētājiem (vārds, uzvārds, kontaktālrūnis). Informāciju bibliotēka glabā līdz vienam mēnesim un nodod Slimību profilakses un kontroles centram pēc tā pieprasījuma. Gadījumos, ja pakalpojums notiek sēdvietās, bibliotēka personalizē personu sēdvietas un saglabā informāciju par sēdvietām, kā arī nodrošina, ka blakus sēdvietās atrodas ne vairāk kā divas personas, kas nav vienas mājsaimniecības locekļi, un ne vairāk kā četras personas, kas ir vienas mājsaimniecības locekļi. Starp katrām blakus esošajām attiecīgi divām vai četrām sēdvietām bibliotēka nodrošina ne mazāk kā divu sēdvietu distanci, un sēdvietas rindās izkārti, nodrošinot divu metru distancēšanos no priekšā un aizmugurē sēdošajiem.
30. Sniedzot šo vadlīniju 25.punktā minētos pakalpojumus telpās šo vadlīniju 29.punktā minētajām personām, pakalpojums nedrīkst būt ilgāks par četrām stundām, pēc divām stundām nodrošinot 15 minūšu pārtraukumu un telpu vēdināšanu.
31. Ja bibliotēka iznomā telpas fiziskām vai juridiskām personām privātu vai publisku pasākumu organizēšanai, bibliotēka telpu nomas līgumā nosaka nomnieka atbildību par epidemioloģiskās drošības noteikumu ievērošanu.